

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА КЕРІВНИКА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Петренко Лариса Михайлівна

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України
03045, Чапаєвське шосе, буд. 98, м. Київ, Україна

Зміни в політичному і соціально-економічному житті країни зумовили модернізацію управління професійно-технічною освітою, основні напрями якої окреслені в Національній доктрині розвитку освіти. Серед них: децентралізація управління; перерозподіл функцій та повноважень між центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та навчальними закладами; запровадження нової етики управлінської діяльності, що базується на принципах взаємоповаги, позитивної мотивації; підвищення компетентності управлінців усіх рівнів; створення систем моніторингу ефективності управлінських рішень, їх впливу на якість освітніх послуг на всіх рівнях; впровадження новітніх інформативно-управлінських і комп'ютерних технологій.

Історично обумовлено, що саме інформаційно-аналітична діяльність в системі управління забезпечує розроблення і реалізацію стратегічних рішень. Тому в цих умовах недооцінювання ролі інформаційно-аналітичної компетентності керівників професійно-технічних навчальних закладів відбивається на обґрунтованості і ефективності управлінських рішень, що приймаються на різних рівнях. Очевидно це гальмує процеси подальшого розвитку навчального закладу.

Соціальний статус інформаційної аналітики як засобу аналізу, оцінювання і розкриття суті ситуації та прогнозування її подальшого розвитку нині є загальновизнаним. Однак сучасні інформаційні процеси, стримують кадри, в яких здатність ставити змістовні завдання і знаходити нові способи ефективного аналізу інформації не достатньо розвинута. Адже специфічний характер відомчого аналізу має певні особливості – він не обмежується лише

результатами навчально-виховного процесу, а й виходить за його межі. Сучасному керівнику професійно-технічного навчального закладу доводиться аналізувати ринок освітніх послуг, ринок праці, ринок продажу товару (кваліфікованих робітників); чинники, що впливають на розвиток регіону (демографічна ситуація, географічні особливості, промисловість, традиції тощо). Це надає максимальну соціально-педагогічну значущість результатам інформаційно-аналітичної діяльності і водночас актуалізує необхідність постійного розвитку інформаційно-аналітичної компетентності. Однак, як свідчить теоретичний аналіз наукових джерел, сутнісні сторони інформаційно-аналітичної компетентності керівників професійно-технічних навчальних закладів, ключові напрями процесу її розвитку сьогодні недостатньо вивчені.

У наукових працях з педагогіки інформаційно-аналітична діяльність часто ототожнюється з контрольно-аналітичною функцією, суть якої полягає в організації інформаційного обміну і педагогічного аналізу змісту діяльності професійно-технічного навчального закладу. Інформаційно-аналітична діяльність розглядається як основний інструмент управління школою (Т. Шамова). Інформаційні уміння керівника Є.С. Заір-Бек, Е. Коротков вважають складовою діяльнісного компоненту професійної компетентності, І.В. Гришина – операціональної діяльності, Т.В. Гущина – аналітико-рефлексивної. Між тим всі дослідники дотримуються єдиної думки про виключну важливість цих умінь для ефективності управлінської діяльності. Результатом реалізації цієї функції є управлінська дія. Отже, контрольно-аналітична функція співвідноситься з інформаційно-аналітичною компетентністю керівника як здатністю вивчати управлінські ситуації засобами збору інформації та її аналізу. У зв'язку з цим актуалізується необхідність дослідження теорії і методології розвитку інформаційно-аналітичної компетентності керівника як його інтегральної характеристики і невід'ємної складової управління професійно-технічним навчальним закладом. Це надасть можливості оптимізувати управлінські процеси, базуючись на розгалуженій системі інформаційно-аналітичного забезпечення для виявлення проблем, розв'язання яких дозволить перевести розвиток професійно-технічного навчального закладу в якісно новий стан.

Анотація

Автор обґрунтовує необхідність розвитку інформаційно-аналітичної компетентності керівника як невід'ємної складової управління професійно-технічним навчальним закладом, що відображає потреби практики.